

Bijlage 2 : Implementatieplan Wet VROM BES (concept)

Activiteit	Huidige stand van zaken
2011	
Asbestinventarisatie Inventarisatie van asbest in Caribisch Nederland.	In 2011 heeft op kosten van I&M een inventarisatie plaatsgevonden (Oesterbaai) naar de aanwezigheid van asbest op de BES-eilanden. De asbestproblematiek manifesteert zich voornamelijk op Bonaire (eterniet dakplaten).
Bodemverontreiniging Inventarisatie van bodemverontreiniging in Caribisch Nederland	In 2011 heeft een oriënterend onderzoek plaatsgevonden (MIC/Grontmij) naar bodemverontreiniging op de BES-eilanden, gefinancierd door VROM. Op diverse plaatsen is verontreiniging aangetroffen (niet diffuus). Nader onderzoek staat voor 2012 geprogrammeerd.

Activiteit	Huidige stand van zaken
2012	
Milieuprogramma (art. 1.5) Eilandsraad stelt jaarlijks een milieuprogramma vast.	Conceptmilieuprogramma Bonaire 2012-2017 gereed, met hulp van de gemeente Breda (VNG-Twinning-project), gefinancierd door I&M. Bovenwindse eilanden gepland voor 1 ^e kwartaal 2012. Offerte is aangevraagd bij gemeente Breda voor ondersteuning. Maatwerk en ondersteuning bij de uitvoering milieuprogramma door I&M garandeert uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.
Afvalstoffenplan (art. 1.5) Eilandsraad stelt jaarlijks een afvalstoffenplan vast.	Maakt onderdeel uit van milieuprogramma. Alle openbare lichamen hebben in 2011 al een afvalstoffenplan opgesteld, gefinancierd en met ondersteuning van I&M.
Afvalstoffenverordening (art. 1.6) Eilandsraad stelt een afvalstoffenverordening vast.	Afvalstoffenverordeningen zijn in alle openbare lichamen reeds vastgesteld. Op basis van de Wet VROM BES moeten deze worden geactualiseerd. I&M zal hiervoor beleidsmatige en juridische ondersteuning leveren.
Gescheiden inzameling afval (art. 4.7) Uitvoering geven aan het vastgestelde afvalstoffenplan. Voorkomen zwerfafval.	Op Bonaire is begonnen met het gescheiden inzamelen van diverse afvalcomponenten. De eerste resultaten zijn bemoedigend. Er is een recyclingbedrijf actief geworden met het verwerken van afval en een voorlichtingsprogramma gestart (Radio Limpi). Afgewerkte olie, karton, glas, puin en plastic worden bedrijfsmatig ingezameld. Met oude medicijnen wordt een start gemaakt. Op Sint-Eustatius is nog geen beging gemaakt met uitvoering van het afvalstoffenplan. Op Saba is op de landfill gestart met het gescheiden houden van bepaalde afvalcomponenten. Bij de uitvoering van de afvalstoffenplannen wordt ondersteuning geleverd vanuit Nederland (Retourette, Nederland Schoon, StiBat). In 2012 zal extra aandacht worden geschonken aan de afvalproblematiek van de eilanden.

<p>Landfills (art. 5.36)</p> <p>Op alle eilanden vormen de huidige landfills (open stortplaatsen) een probleem voor de volksgezondheid en het milieu.</p>	<p>Onderzocht moet worden welke maatregelen getroffen moeten worden om verspreiding van gevaarlijke stoffen buiten de stortplaats te voorkomen (isoleren, beheren, controleren). Er zal een einddatum vastgesteld moeten worden voor sluiting van de stortplaatsen voor huishoudelijk afval.</p> <p>Verdere monitoring is door I&M ingepland. In 2012 dient een studie naar de eindverwerking (verbranden of storten) plaats te vinden.</p>
<p>Afvalwaterverordening (art. 4.25)</p> <p>Eilandsraad stelt een afvalwaterverordening vast (inclusief heffingen).</p>	<p>De afvalwater- en irrigatieverordeningen van Bonaire zijn door Waterschap Brabantse Delta in opdracht van I&M geactualiseerd. De concept-rioolheffingverordening BES is door de VNG in opdracht van I&M opgesteld. Waterschap Scheldestromen heeft een heffingstudie verricht. De verordeningen moeten nog door openbaar lichaam Bonaire worden vastgesteld, zodra de Wet VROM BES is aangenomen. De verordeningen zijn essentieel om aansluitingen en kwaliteitseisen van de lozingen te realiseren. Zonder Wet VROM BES kan riolering en rioolwaterzuivering niet in gebruik worden genomen.</p> <p>I&M doet een studie naar de aansluitingsproblematiek.</p> <p>I&M ondersteunt Bonaire met het voorlichtingsplan (via Radio Limpi en andere media).</p> <p>Op Sint-Eustatius en Saba is nog geen afvalwaterprobleem vastgesteld en is geen riolering aanwezig.</p>
<p>Exploitatie/beheer afvalwaterzuivering</p> <p>Uitvoering afvalwaterverordening (beheer en exploitatie afvalwater- en rioolwaterzuivering en riolering).</p>	<p>Tot overdracht van de afvalwaterzuiveringsinstallatie aan een exploitant draagt I&M zorg voor exploitatie. Exploitatie/beheer rioolwaterzuiveringsinstallatie direct in handen exploitant stellen.</p> <p>Met VEWIN en waterschappen in Nederland vindt overleg plaats over ondersteuning, waarbij integraal waterbeheer het uitgangspunt is.</p>
<p>Asbestsanering</p> <p>Het doelmatig verwijderen van asbest op plaatsen waar derden in contact kunnen komen met asbestvezels.</p>	<p>Scholen en openbare gebouwen waar een verhoogd risico is op besmetting als gevolg van blootstelling aan asbest plaats vindt worden op milieuhygiënisch verantwoorde wijze saneringsmaatregelen getroffen. Is meegenomen in werkprogramma van OC&W en Rijksgebouwendienst.</p>
<p>Drinkwatervoorziening Saba</p> <p>Het drinkwater op Saba voldoet niet aan de huidige kwaliteitseisen van drinkwater.</p>	<p>Ofschoon dit niet een taak is voortvloeiend uit de Wet VROM BES, maar de Wet Drinkwaterkwaliteit BES, wordt aan deze problematiek met voorrang aandacht besteed door I&M. Schoon drinkwater is een eerste levensbehoefte. Onderzocht wordt of het toepassen van filters op gebruikersniveau soelaas kan bieden.</p>
<p>Milieuvergunningen (art. 5.1)</p> <p>Het bestuurscollege van het openbaarlichaam waar de inrichting is gelegen is, verleend de vergunning.</p>	<p>Gaat om circa tien bedrijven op Bonaire, waarvoor op grond van het ontwerp-inrichtingen- en activiteitenbesluit BES de vergunningplicht geldt. Inmiddels is voor de helft van deze bedrijven een vergunning voorbereid, dan wel verleend. De gemeente Breda en de Milieudienst Rijnmond hebben deze vergunningen voor het bestuurscollege voorbereid (gefinancierd door I&M). Ook in 2012 zal I&M de gemeente Breda inschakelen voor ondersteuning.</p>
<p>Aanwijzing toezichthouders (art. 10.1)</p> <p>Bevoegde bestuursorganen wijzen ambtenaren aan belast met het houden van toezicht van het in deze wet bepaalde.</p>	<p>Aanwijzing heeft grotendeels reeds plaatsgevonden. Bevoegdheden aanpassen na in werking treden Wet VROM BES.</p>

<p>Toezicht en handhaving (art. 10.4)</p> <p>Bestuursrechtelijke handhaving Wet VROM BES.</p>	<p>Ter toetsing van de naleving van de Wet VROM BES zal per eilandgebied een controleprogramma moeten worden opgesteld. Dit controleprogramma maakt deel uit van het jaarlijkse milieuprogramma. Daar waar overtreding plaats vindt van voorschriften of regels uit de Wet VROM BES zal handhavend moeten worden opgetreden. I&M ondersteunt bij het opstellen en de uitvoering van het controleprogramma. De Inspectie Leefomgeving en Transport geeft sinds 2010 scholing en opleiding aan toezichthouders.</p>
<p>Bodem- en waterbeheer (art. 6.1)</p> <p>Het bestuurscollege stelt een bodem- en waterbeheersplan op ter bescherming van water, bodem en waterbodems.</p>	<p>Openbaar lichaam Bonaire heeft een concept Integraal water en bodembeheersplan opgesteld. I&M heeft dit project gefinancierd. In 2012 zijn twee externe adviseurs (1 fte) ter ondersteuning van de BES ingeschakeld om hieraan invulling te geven. Bezien wordt of dit in 2012 zal worden gecontinueerd. Ook Sint-Eustatius en Saba kunnen hiervan gebruik gaan maken. Taken voortvloeiend uit het Water- en bodembeheersplan worden meegenomen in het milieuprogramma.</p>
<p>Delfstoffenbeleid (art. 6.12)</p> <p>Voor ontgrondingen zijn vergunningen benodigd van het bestuurscollege.</p>	<p>De problematiek van ontgrondingen speelt voornamelijk op Bonaire. Het verlenen van ontgrondingvergunningen is daar bestaand beleid. Bonaire is bezig met het opstellen van een Delfstoffenplan, gefinancierd door I&M.</p>
<p>Bodemsanering (art. 6.10)</p> <p>Aanpak urgente saneringsgevallen</p>	<p>Indien binnen de openbare lichamen bodemverontreiniging heeft plaatsgevonden, waardoor gevaar voor de volksgezondheid of het milieu plaatsvindt (urgentiebepaling bodemsanering) zal moeten worden gesaneerd.</p>